

**ORSZÁGOS FORDÍTÓ
ÉS FORDÍTÁSHITELESÍTŐ
IRODA RT.**

BAJAI KIRENDELTSÉGE

Baja, Tóth Kálmán u. 11/b.

(a Magdi Konyhastúdióval szemben)

**Tevékenységeink:
hiteles fordítás, szakfordítás,
tolmácsolás, rendezvényszervezés.**

Ügyfélfogadás:

hétfőtől csütörtökig 8,30-15 óráig, pénteken 8,30-12 óráig.

Tel.: 79/520-870, 520-872. Mobil: 06-30/645-25-09.

Fax: 79/520-873.

Internet: offibaja@mail.datanet.hu

A halpiac a Sugovicán száz évvel ezelőtt

A Sugovica partja száz év alatt sok változáson esett át. Gyermekkoromból jól emlékszem még a parton álló sütődékre, ahonnan a sült hal illatát szívhatta magában az arra sétáló, és ha megéhezett letelepedhetett a sütőde fapadjára és a faasztalon jó étvággal fogyaszthatta a halat, a kolbászt a hurkát egy sör vagy egy üdítő jaffaszörp illetve málnaszörp kíséretében. Mára vagy fél tucat vendéglő és söröző fogadja a látogatót nyitott teraszain, ahol kellemesen megpihenhet a vándor esténként a nagy hőség után. A Sugovica partja azonban nem mindig ezt a képet mutatta. Száz évvel ezelőtt sokkal nyüzsgőbb élet folyt ezen a helyen. Itt működött Baja város halpiaca.

A száz évvel ezelőtti halpiac felidézésére Major Máté könyvéhez (Egy gyerekkor és egy kisváros emléke) fordulunk. Ebben Major Máté elbeszéli, hogy hat éves korában miként nézett ki a Sugovica-parti halpiac. A szerző így írja le a helyszínt: "Nem voltam hatéves, amikor az elemi előtti nyáron először vittek uszodába. (...) Ha az ember ebben az időben az uszodába akart jutni, a Szent István tér (a mai főtér-A. I.) északnyugati sarkán, még a korzó után is, kellett egy darabot mennie a magas parton. Körülbelül a tér sarka és az úgynevezett Koplaló vagy Köpködő közötti félúton falépcső vitt le a Sugovica alsó partjára. (...) Az alsó szinten macskaköves "pihenő" fogadta a leérkezőket, s innen mindjárt jobbra nyílt a halpiac. Jó halszaga már a lépcső felső végén izgatta az orrokat. A bajai orrok persze, ebbe a szagba beleéreztek a sokfajta halból készült, metélttel dúsított, csípős bajai halászlé és a különböző sült halak meg a rácponty illatát, már-már az ízét is. A halpiac két egymásnak fordított faépítményét hátrafelé lejtő, kátránypapír fedésű, félnyereg deszkatető védte az eső és a nap ellen. A két építményt nagyjából rekeszekre parcellázták, a tetőig érő deszkafallal. És minden rekeszben egyszerű asztal állott, földbe gyökerezett lábakkal. Kívül mindent zöldre, belül fehér-

re mázoltak, ha jól emlékszem. Az asztalokon kerek, lapos fakádak álltak, egy rekeszben esetleg kettő is, s a friss, tiszta Sugovica-vízben a halak serege nyüzsgött. Kicsik, nagyok -harcsa, ponty, kecsge, süllő, csuka, keszeg, sügér és rák- elevenek és ficáncolók, s nyüzsgésük nyomán fodrozódott, hullámozott a víz, sok-sok csillogó aprópénzre váltva a napsugarak aranyát. Az asztalok mögött terebélyes idősebb és markolni való menyecskekorú halásznék álltak, könyékig felgyűrű ingvállukból pirosan duzzadt ki mindig vizes alsókarjuk. Hangosan kínálták árujukat, vidámak voltak és kedvesek. Lengő súlyú, egykaros mérlegen mérték a halat, mely ki-kiugrott a tányérból, míg jól fejbe nem verték. Ha kellett, deszkára fektették, és ügyesen kezelt késsel pikelytelenítették, vagy éppen határozott bárdcsapásokkal trancsírozták a darabjaiban is eleven állatot. A két rekesz között is macskakövel burkolták, s itt hullámozott fel s alá a vásárlóközönség, ugyancsak zajongva, kiabálva, nevetve, olykor -kölsönösen- egy-egy drasztikusabb kifejezéssel ízesítve az alkut. A kövek közt, a lábak alatt a már halnélküli kádak kiborított vize folydogált, a halpikkelyeket sodorva, itt-ott vérfoltokkal színezve. A halpiac előtti vízpartszakasz mellett sorban álltak a vizen a jellegzetes bajai halászhajók. Ezek helyhez kötött, legfeljebb időnként mozgó alkalmaságok voltak, s a befogott halállományt elevenen tárolták bennük. (...) "

Így nézett ki az egykori halpiac. A bajai lokálpatrióta szavaiból a halászsok és a hal iránti tisztelet hangjai csengenek ki. A színes leírásból kitűnik a bajaiak hal iránti elfogultsága. A hal szeretete és tisztelete tovább öröklődött generációkon keresztül. A mai bajai polgár a Bajai Népszünnepélyen, a halászlé ünnepén őrzi tovább és hagyományozza át, egy lassan letűnőben lévő kor szellemét az utódokra a halászlé fővárosában.

Albert Iván